

Asia: VN/3799/2024

Utkast till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärarbete

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Åbo Akademi tackar för möjligheten att lämna ett utlåtande och ställer sig kritiskt till förslaget. Förslaget berör universitetens möjligheter att fullfölja en av deras viktigaste samhällliga uppgifter, nämligen att utbilda kunnig arbetskraft för framtidens arbetsmarknad i Finland. Internationella studerande och forskare är avgörande för landets framtida kompetensförsörjning, och Finland står redan nu inför betydande kompetens- och arbetskraftsbehov inom flera sektorer.

De ändringar som ingår i förslaget skulle avsevärt försvaga Finlands attraktionskraft som studieland och kunna leda till ett minskat antal kunniga och kvalificerade sökande. Försämringar i den sociala tryggheten skulle i sig påverka negativt Finlands möjligheter att locka och behålla potentiella internationella experter. Den kumulativa effekten på studerande från länder utanför EU blir dessutom betydande, eftersom de föreslagna ändringarna skulle drabba samma studerande som redan omfattas av höjningen av terminsavgifterna som träder i kraft den 1.8.2026.

Förslaget kan även ha negativa konsekvenser för studenters och forskares likabehandling och rättssäkerhet, vilket ytterligare påverkar Finlands attraktionskraft som studieland. Studietiden kan innebära tillfälliga ekonomiska påfrestningar, och det är därför viktigt att ekonomisk sårbarhet inte likställs med missbruk av systemet, särskilt då studerande redan i förväg måste uppvisa betydande ekonomiska resurser för att beviljas uppehållstillstånd.

En automatisk efterhandskontroll av beviljat utkomststöd, som direkt skulle utlösa en prövning om återkallande av uppehållstillstånd eller avslag på ansökan om nytt uppehållstillstånd, riskerar att bestraffa studerande som tillfälligt hamnat i en nödsituation. Särskilt utsatta skulle studerande och

doktorander med familj vara, eftersom konsekvenserna i deras situation skulle kunna drabba hela familjen.

Rädslan för att förlora sitt uppehållstillstånd kan leda till att man avstår från att ansöka om utkomststöd även i akuta situationer, till exempel när det gäller barnens eller familjens hälsa och säkerhet. Detta står i strid med grundläggande rättigheter och principen om barnets bästa. Finland riskerar därmed långsiktiga konsekvenser i form av en försämrad förmåga hos studerande och doktorander att integreras i det finländska samhället.

Lindblad Maaria

Åbo Akademi - Utlåtandet författat av ledande jurist Ia Wilson, direktör för forskningsservice Mats Lindfelt, direktör för utbildningsservice Lotta Österholm, jurist Camilla Engman